

เปรียบเทียบทฤษฎีด้านความรักและการแต่งงาน

ของตัวละครเอกในนวนิยายโรมานซ์ตะวันตก :

ขุนคลัง บุรีกเลดีแซตเตอร์เลย์, เกสส์ พูบิรสุกธี, และอันนา คาเรนินา

*เกกิง พันธุ์เกกิงอมร

บทนำ

เนื่องจากนวนิยายเป็นเรื่องราวของชีวิตมนุษย์ที่มีวงจรแห่งการกำเนิด การมีชีวิตอยู่ และการตาย หมุนเวียนเป็นวัฏจักรดังปรากฏเป็นกฎธรรมชาติที่ว่ามีการเวียนว่ายตายเกิด และเกิดแก่เจ็บตาย ในช่วงการดำเนินชีวิตตามปกติของมนุษย์แต่ละคน จึงประกอบด้วย การเกิด การเจริญวัย การแต่งงานมีครอบครัว จนล่วงสู่บั้นปลายชีวิตและล้มตายจากโลกไปในที่สุด

ความรักและการแต่งงานของมนุษย์จึงจัดเป็นปรากฏการณ์ชีวิตที่สำคัญปรากฏการณ์หนึ่งในช่วงตอนหนึ่ง จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นปรากฏการณ์สำคัญที่สุดของการมีชีวิตอยู่ เพราะได้ทำหน้าที่ของมนุษย์อย่างสมบูรณ์แบบ ในฐานะที่เป็นผู้ดำรงเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ให้สืบทอดต่อไปไม่สิ้นสุด เป็นปรากฏการณ์สำคัญที่นักเขียนทั่วโลกกำหนดให้ตัวละครได้แสดงทหรณะหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับความรักและการแต่งงาน ตามบทบาทและบุคลิกลักษณะของตัวละครแต่ละตัว

เนื่องด้วยในนวนิยายแต่ละเรื่องจะประกอบด้วยตัวละครหลายตัวและหลายประเภท ทหรณะหรือความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความรักและการแต่งงานจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งนอกจากจะขึ้นกับบุคลิกลักษณะนิสัยประจำตัวแล้ว ยังขึ้นกับการศึกษาอบรม การปมเพาะจากพ่อแม่ และความเป็นตัวของตัวเองของตัวละครนั้น ๆ เมื่อเติบโตขึ้นอีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการพิจารณาหรือประเมินอะไรในเรื่องเดียวกัน แต่มุมมองของตัวละครในนวนิยายแต่ละเรื่องก็จะแตกต่างกันออกไปเช่นเดียวกับมนุษย์จริง ยิ่งทหรณะที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์สำคัญของการมีชีวิตอยู่ความรักและการแต่งงานด้วยแล้ว ทหรณะของตัวละครยิ่งทวีความแหลมคมน่าสนใจยิ่งขึ้น เพราะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับพฤติกรรมและบทบาทของตัวละครนั้น ๆ

*รองศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏสงขลา

โทมัส ฮาร์ดี เขียน

จูเลียต

การมีทรศนะแตกต่างกันของตัวละครที่มีต่อความรักและการแต่งงาน บางครั้งก็กลายเป็นความขัดแย้งระหว่างตัวละครกับตัวละคร และหลายครั้งที่ตัวละครบางตัวมีความขัดแย้งในตัวเอง ซึ่งกลายเป็นเรื่องที่น่าเห็นใจ เพราะความขัดแย้งในตัวเองไม่ว่าในเรื่องใด มักก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของตัวละครนั้น ๆ และส่งผลกระทบต่อตัวละครอื่น ๆ ในนวนิยายเรื่องนั้น ๆ ด้วย เช่น ในนวนิยายเรื่อง “เทสส์ ผู้บริสุทธิ์” (Tess of the d’Urbervilles) ของ โทมัส ฮาร์ดี้ เอนเจิล แคล หนุ่มลูกชายคนเล็กของหมอสอนศาสนา รักสาวชนบท เทสส์ เดอร์เบอร์วิลล์ โดยวาดหวังว่าจะเป็นภรรยาที่ดี เป็นแม่บ้านที่เก่งกล้าสามารถ และประการสำคัญเธอจะเป็นสาวสะอาดบริสุทธิ์ผู้ดูแลไร่ราศีคาว แต่เมื่อพบความจริงจากปากเธอหลังจากแต่งงานกันแล้วว่าเธอเคยถูกข่มขืนจนมีลูก เขากลับ

รับความจริงนั้นไม่ได้ เขาทำใจไม่ได้กับสิ่งที่ต้องเผชิญทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งกลายเป็นความขัดแย้งในตัวเองและขัดแย้งกับเทสส์อย่างรุนแรง และส่งผลให้เทสส์ต้องจากไป จนต้องพบกับจุดจบของชีวิตอย่างน่าสังเวช ในขณะที่เทสส์เห็นว่ารักแท้ยอมเข้าใจในรัก รักแท้อยู่ที่ใจมิใช่แค่เรือนกาย แต่เธอต้องขัดแย้งกับเอนเจิล แคล เพราะทรศนะต่อความรักและการแต่งงานของเธอกับเขาแตกต่างกันคนละชั่ว

บทความนี้จะวิเคราะห์เปรียบเทียบทรศนะด้านความรักและการแต่งงานของตัวละครเอกในนวนิยายโรมานซ์ของตะวันตกจำนวนสี่เรื่อง นวนิยายสี่เรื่องนี้จัดเป็นนวนิยายโรมานซ์อมตะที่มีชื่อเสียงของนักเขียนโด่งดังของโลก คือเรื่อง “ขุนคลัง” (The Sorrows of Satan) ของ แมรี คอเรลลี เรื่อง “ผู้รักเลดี้แชตเตอร์เลย์” (Lady Chatterley’s Lover) ของ ดี.เอช. ลอร์เรนซ์ เรื่อง “เทสส์ ผู้บริสุทธิ์” (Tess of the d’Urbervilles) ของ โทมัส ฮาร์ดี้ และเรื่อง “อันนา คาเรินินา” (Anna Karenina) ของ ลิโอ ตอลสตอย

เหตุที่เลือกวิเคราะห์นวนิยายสี่เรื่องนี้ เพราะเป็นนวนิยายที่มีเนื้อหาหลักเกี่ยวกับความรักและการแต่งงานของตัวละครสำคัญ ผลแห่งความรักและการแต่งงานของตัวละครหลายคู่ในนวนิยายเรื่องเดียวกัน แต่แตกต่างกันตามทรศนะและการประพฤติปฏิบัติตนตามทรศนะของตัวละครที่แตกต่างกัน เช่น นวนิยายเรื่อง “อันนา คาเรินินา” ของ ลิโอ ตอล สตอย ผู้เขียนได้สะท้อนถึงความรักและการแต่งงานของตัวละครถึงสามคู่ คือ อันนากับคาเรินิน สตีวา กับ ดอลลี และเลวินกับคิตตี ปรากฏว่าความรักและชีวิตแต่งงานในคู่ของอันนากับคาเรินิน และคู่ของสตีวา กับดอลลีล้มเหลวไม่มีความสุข จนนำไปสู่การนอกใจ และการคบชู้ชู้ชาย จนเกิดปัญหาบานปลายตามมา และอันนาต้องจบชีวิตไปอย่างน่าสลดใจ ขณะที่คู่ของสตีวาและดอลลี แม้จะไม่ถึงขั้นหย่าร้างกัน แต่ก็ต้องอดทนพยายามประคับประคองชีวิตแต่งงานอย่างทรมาน

คู่แต่งงานของเลวินและคิตตีมีความสุขสดชื่นมากกว่าเพื่อน เพราะทั้งคู่ต่างมีทรศนะเชิงสร้างสรรค์ต่อความรักและการแต่งงานมากกว่าสองคู่แรก

ทรรศนะของตัวละครในนวนิยายเรื่อง “ขุนคลัง”

แม้ว่านวนิยายเรื่อง “ขุนคลัง” ของ มารี คอเรลลี จะมีแนวคิดสำคัญหรือแก่นเรื่องที่ชี้ให้เห็นโทษทัณฑ์ของการเมามัวในอำนาจเงินและการเห็นแก่ตัว อันสวนทางกับคำสอนของพระผู้เป็นเจ้า แต่ก็มีทรรศนะหลายด้านที่ผู้เขียนสอดแทรกไว้ ซึ่งทรรศนะด้านนั้น ๆ มีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวคิดสำคัญของเรื่อง เช่น ทรรศนะด้านความรัก และการแต่งงาน

มุมมองของผู้ชายยุควิกตอเรีย : ผู้หญิงต้องรีบแต่งงานเพื่อเป็นทาส

ในนวนิยายเรื่องนี้ มีตัวละครหลายตัวแสดงทรรศนะต่อความรักและการแต่งงานในหลายโอกาส คือ เจฟฟรีย์ เทม เปสต์ ตัวละครเอกฝ่ายชาย มีความเห็นต่อการแต่งงานว่า ผู้ชายควรพิถีพิถันในการเลือกภรรยาตามความพอใจทุกอย่าง เหมือนกับการเลือกม้าหรือเหล่าอู่น จะต้องดีไม่มีที่ติ ถ้าไม่ได้ดังความพอใจก็อย่าแต่งงานเสียเลย เขาเห็นว่าสำหรับผู้หญิงแล้วต้องรีบแต่งงานเมื่อมีโอกาสได้รับเลือก และผู้หญิงจะหมดความหมายถ้าไม่มีความงาม จะเรียกร้องความพึงพอใจใด ๆ จากผู้ชายไม่ได้ เทมเปสต์เห็นตามวิสัยผู้ชายว่า ผู้หญิงเกิดมาเพื่อเป็นเครื่องเซ็ดชูอารมณ์แก่ผู้ชายเท่านั้น จึงเป็นเรื่องไร้สาระที่จะไปทำงานด้านศิลปะ เช่น วาดรูป เล่นดนตรี หรือเขียนหนังสือแนะนำสั่งสอนผู้ชาย โดยเฉพาะคำพูดตอนหนึ่งของเขาที่ว่า

ข้าพเจ้าเห็นว่า ผู้หญิงน่าจะควรจะดำรงอยู่ในฐานะเป็นทาสหรือเครื่องเล่น ของผู้ชาย เป็นภรรยา เป็นมารดา นางพยาบาล แม่ครัว คนเย็บปะเสื้อและถักผ้า และดูแลบ้านช่อง พวกเธอมีสิทธิ์อะไรบ้างจึงล่องล้ำเข้ามาในโลกแห่งศิลปะ และฉวยเอามงกุฎชัยไปเสียจากศิระระของนายแห่งพวกเธอ!

พิจารณาจากคำพูดข้างต้นของเทมเปสต์ จะเห็นว่าผู้ชายอังกฤษเมื่อเกือบ 100 ปีก่อน ยังเหยียดผู้หญิงเป็นเพียงทาส เป็นเพียงเครื่องบำรุงบำเรอผู้ชาย และประการสำคัญจะต้องทำงานประเภทที่สงวนไว้สำหรับผู้หญิงเท่านั้น พวกเธอไม่มีสิทธิ์ที่จะทำงานประเภทใช้สมอง ใช้ความคิด ใช้สติปัญญาสร้างสรรค์งานประเภทศิลปะอย่างงานเขียนหนังสือ

เหตุใดเทมเปสต์จึงมีทรรศนะที่แสนจะคับแคบเช่นนี้ โดยส่วนตัวของเขาเอง เขาเป็นนักประพันธ์ได้แห่ง ไม่ประสบความสำเร็จในงานอาชีพ ถึงขั้นจะจวนเจียนอดตายกลางกรุงลอนดอน ในขณะที่มีนักประพันธ์หญิงคนหนึ่งมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของวงวรรณกรรมและวงสังคมอย่างไม่เคยมีมาก่อน เทมเปสต์ไม่พอใจอย่างยิ่งและอิจฉาความสำเร็จของนักประพันธ์หญิงผู้นั้น หรือเมวิส แคลร์ อัจฉริยะหาวิความรุนแรงถึงขนาดเขาลงทุนเขียนบทความใจมติงงานของเมวิส แคลร์ อย่างสาตเสียเทเสียอย่างไร้ความละอายและไร้จริยธรรม ทั้งในฐานะเป็นผู้ชายและฐานะเพื่อนร่วมอาชีพ

แต่การกระทำของเทมเปสต์ไม่สามารถสิ้นคลอนความมั่นคงในความเป็นตัวของตัวเองของเมวิส แคลร์ได้ เมื่อมีโอกาสได้พบกัน เธอยังชมเขาเรื่องบทความชิ้นนั้น จนกระทั่งความอ่อนโยนและ

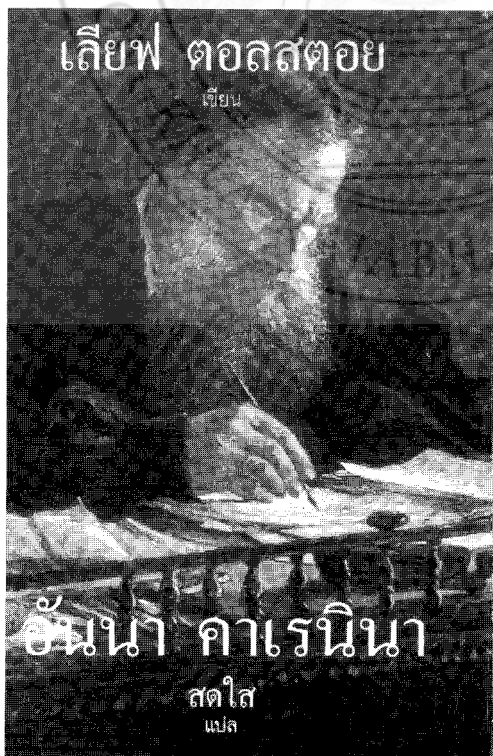
ความมีน้ำใจงามของเธอสามารถชนะใจความหยาบกระด้างของเทมเปสต์ได้สำเร็จ จนเขาต้องการ แต่งงานด้วย แต่เมวิส แคลร์ไม่สนใจ

อย่างไรก็ตาม ต้องยอมรับว่าสังคมในสมัยนั้นมีส่วนทำให้ผู้ชายเกือบทั้งหมดมีทัศนคติต่อผู้หญิงเหมือน ๆ กัน เทมเปสต์เป็นเพียงตัวแทนของผู้ชายทั้งหลาย ที่เผชิญตาสว่างในตอนท้ายจนสามารถมองเห็นคุณค่าที่แท้จริงของผู้หญิงอย่างเมวิส แคลร์ ที่เป็นตัวแทนของผู้หญิงประเภท “มีความคิด” ไม่ใช่ประเภท “สวยงาม” อย่างผู้หญิงทั่วไป

แต่งงานเพื่อเจตนาแฝงเร้นเป็นบทสรุปของไก่เห็นตีนงู เห็นนมไก่

ในส่วนของทรยศคนที่มีต่อการแต่งงานนั้น เทมเปสต์เลือก สิบิล ลูกสาว ลอร์ดเอลตัน ก็เพื่อความโดดเด่นในสังคมชั้นสูงของตัวเองที่มีฐานะทางการเงิน (ในภายหลัง) ดีอยู่แล้ว นอกจากความหลงใหลในความสวย ความสวยอย่างที่สุดของเธอ ทั้ง ๆ ที่สิบิลบอกเขาก่อนแต่งงานแล้วว่า เธอไม่ใช่ผู้หญิงที่ดี แต่มีข้อบกพร่องมากมาย ที่สำคัญคือเทมเปสต์ยังไม่รู้จักเธอดีพอ และเมื่อแต่งงานได้ไม่นานนัก เทมเปสต์ก็ได้ประจักษ์ถึงนิสัยที่แท้จริงของสิบิล จนเขาคิดว่าผู้ชายที่เคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์มาแล้วไม่ควรเลือกเอาผู้หญิงที่ปล่อยตัวเสเพลเป็นภรรยา ถ้าขึ้นทำเช่นนั้นก็สมควรจะฆ่าตัวตายเสียดีกว่า

ในขณะที่เทมเปสต์หลงเข้าใจว่าสิบิลยอมแต่งงานกับเขาเพราะความรักอันงดงามตามวิสัยหญิงที่ดี แต่สิบิลก็เปิดเผยความในใจอันสะท้อนถึงทรยศที่มีต่อความรักและการแต่งงานให้เขาฟังอย่างชัดเจนว่า เธอไม่เห็นว่าการรักมีด้านงามอะไรเลย มีแต่ความหยาบคาย น่าเกลียดน่ากลัว แม้เธอและเขาจะมีการศึกษาอบรมดีแต่ในชีวิตแต่งงานก็ไม่เห็นมีความรู้สึกที่สูงส่ง เกินกว่าอารมณ์ใคร่ของคนใช้กับเมียแม่แต่น้อย เธอเห็นว่าความรักของมนุษย์ปุถุชนก็คือความรักเยี่ยงสัตว์ และความรักเยี่ยงสัตว์ก็มักจะเบื่อหน่ายเร็ว และเมื่อชิมจนเอี่ยมแล้วก็ไม่หลงเหลืออะไรอีก นอกจากจะอดทนอยู่ร่วมกันไปอย่างแกน ๆ ตามประเพณีนิยม เพื่อรักษาหน้าตาในสังคมเอาไว้

ยิ่งไปกว่านี้ เมื่อความขัดแย้งในใจทวีความรุนแรงขึ้น จนเมื่อสิบิลทูลขอความรักจากลูซิโอ ในกลางดึกคืนวันหนึ่ง ซึ่งมีเทมเปสต์แอบสังเกตการณ์อยู่ จึงกลายเป็นการประจันหน้ากันสามคน สิบิลก็ระบายความในใจของเธอออกมาว่า ที่เธอยอมแต่งงานกับเทมเปสต์ก็เพื่อจะได้เพื่อนสนิทของเธอคือ ลูซิโอ เป็นคู่รัก ซึ่งถือว่ามีโชเป็นความผิดบาปหรือน่าขาย

หน้าแต่อย่างใด เพราะเขาถือปฏิบัติกันทั่วไปจนกลายเป็นเรื่องธรรมดาในฝรั่งเศส และกำลังจะกลายเป็นเรื่องธรรมดาเช่นกันในอังกฤษ ที่เคยถือว่าศีลธรรมไม่จำเป็นสำหรับผู้ชายนั้น ก็ไม่จำเป็นสำหรับผู้หญิงแล้วเช่นกัน คำพูดเหล่านี้ เธออ้างอิงงานของนักเขียนที่บอกว่าทั้งชายหญิงมีสิทธิที่จะรักใคร่รักเมื่อไรและรักที่ไหนก็ได้ทั้งสิ้น ความมากผิดหลายเมียคือลัทธิใหม่ที่ทันสมัย ความรักชนิดนี้ ประกอบด้วยการร่วมประเวณีเพียงอย่างเดียว และผู้ชายคนใดที่เดือตร้อนอุ่นววยเพราะเมียนอกใจนั้น นอกจากจะเป็นเรื่องน่าขันแล้ว ยังแสดงถึงความไม่ทันสมัยอีกด้วย

อิทธิพลวรรณกรรมฤๅสร้างเวรกรรมได้เท่าพฤติกรรมของแม่ปู

จะเห็นได้ว่าพรรณนะของสิบิลเป็นพรรณนะเสรีนิยมทางเพศที่น่ากลัว แต่ในความคิดของเธอกลับเห็นว่า เป็นการเดินรอยตาม “รสนิยม” เช่นที่แม่ของเธอเคยประพฤติมาก่อนแล้ว ในขณะที่เดียวกันก็สามารถสะท้อนถึงค่านิยมของยุคสมัยได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องของการคบขู้ผู้ชายและลัทธิมากผิดหลายเมียจะมีปรากฏอยู่ดาษดื่นในสังคม แล้วถูกจำลองลงไปในงานวรรณกรรมเล่มแล้วเล่มเล่า และยังเป็นการสะท้อนถึงอิทธิพลของวรรณกรรมเหล่านั้นที่มีต่อผู้อ่าน โดยเฉพาะผู้อ่านจำพวกเด็กสาวและหญิงสาวที่ถูกมอมเมาด้วยค่านิยมผิด ๆ เหมือนอย่าง “สิบิล” ในเรื่อง “ขุนคลัง” เช่นเดียวกับ “เอ็มมา” ในเรื่อง “มาดามโบวารี” ของ กุสตาฟ โพลแบร์ ที่ต่างล้วนถูกบ่มเพาะอย่างสูงจากนวนิยายรัก ๆ ใคร่ ๆ จนฝังหัวกับพฤติกรรมรักเสรีของนางเอกในวรรณกรรมเหล่านั้น จนถึงขั้นลงมือปฏิบัติตัวตามอย่างจงใจ

เป็นที่แน่ชัดว่าพฤติกรรมเลวร้ายในเรื่องเพศและการแต่งงาน ที่บรรดาตัวละครประพฤติในนวนิยายของเธอนั้น มาริ คอเรลลี สะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลของนักเขียนนวนิยายในสมัยนั้นว่ามีอำนาจเหนือจิตใจและสำนึกของบรรดาเด็กสาวและหญิงสาวมากมายเพียงใด ดังจะเห็นได้จากพรรณนะของเธอที่สะท้อนผ่านคำพูดหลายต่อหลายตอนของสิบิล โดยเฉพาะตอนที่สิบิลบอกเทมเปสต์ถึงการเป็นนักประพันธ์ของเขา เธอชื่นชมงานของเขาที่มีจิตใจดีงาม ไม่ต่ำช้าหยาบโลนเหมือนนักเขียนส่วนใหญ่ชอบทำกัน เช่นเดียวกับที่เธอชื่นชมนับถือเมวิส แคลร์ ที่สร้างงานมีคุณค่าทำให้เธอมีความเคารพตนเองบางขณะ สิบิลเน้นถึงความรับผิดชอบอันหนักหนายิ่งใหญ่ของนักเขียน ที่จะไม่เขียนหนังสือที่เจือด้วยพิษภัยร้ายแรง ออกมอมเมาสิ่งสกปรกชั่วร้ายให้แก่จิตใจที่เคยสะอาดสะอาดอ่านของผู้่าน

อย่างไรก็ตาม แม้อิทธิพลของนักเขียนจะมีมากมายต่อเด็กสาวและหญิงสาวเพียงใดก็ตาม ก็คงไม่มีอำนาจเหนือไปกว่าผู้เป็นแม่ไปได้ เขารู้ถึงพินภูมิหลังของสิบิลแล้วว่า เธออยู่ในความดูแลเลี้ยงมสอนของพี่เลี้ยงใจคดและครูประจำตัวที่ล้าสอน โดยแม่ไม่เคยเอาใจใส่เธอเท่าที่ควร มีหน้าซ้ำผู้เป็นแม่ก็ยังประพฤติปฏิบัติในสิ่งเลวทรามเสียเองด้วย มาริ คอเรลลีจึงได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของผู้เป็นแม่ ที่จะต้องมีสิทธิและหน้าที่ในการเลี้ยงดูและชี้แนะหนทางที่ดีแก่ลูก ๆ ไม่ว่าจะเป็นลูกชายหรือลูกสาว

เธอสะท้อนผ่านคำพูดจริงจังของลูซิโอที่พูดกับเทมเปสต์ตอนหนึ่งว่า ผู้หญิงส่วนมากเรียกร่องสิทธิสูงสุดที่อยากเป็นผู้นำทางและปกป้องวิญญาณของผู้ชาย แต่ก็กลับละทิ้งสิทธิข้อนี้ โดยโยนภาระการอบรมลูกไปให้พี่เลี้ยง นางนมและคนใช้ แล้วมาเสียใจภายหลังที่ลูกกลายเป็นคนโง่หรือเลวทราม

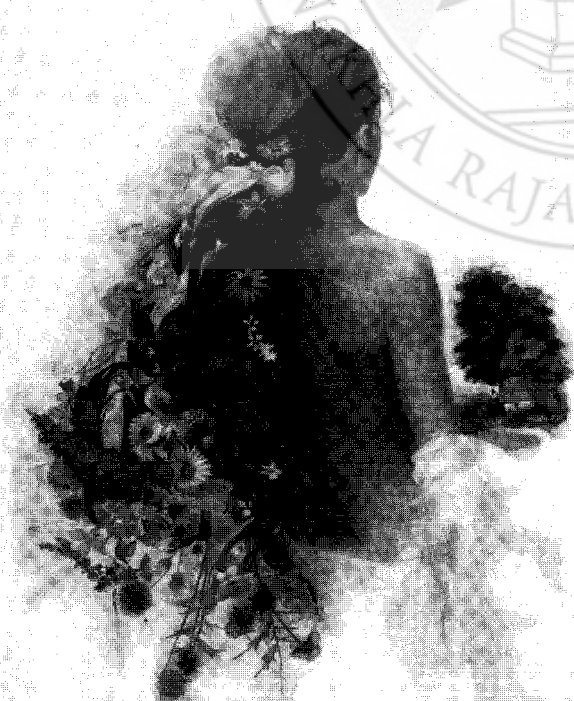
ตำซ้ำ ลูซิโอแสดงทรศนะต่อไปว่า ถ้าเขามีอำนาจบริหารประเทศ เขาจะออกกฎหมายบังคับให้ผู้หญิงทุกคนต้องเลี้ยงลูกเองตามที่ธรรมชาติกำหนดเจาะจงไว้ เว้นแต่หญิงนั้นร่างกายอ่อนแอ จึงจะพอแก้ปัญหาเรื่องลูก ๆ โตขึ้นเป็นคนชั่วร้ายได้ ลูซิโอชี้ว่าความเกียจคร้าน ความชั่วช้า ความฟุ่มเฟือย และความใจดำของผู้หญิง (ที่เป็นแม่คน) เป็นต้นเหตุทำให้ผู้ชายกลายเป็นคนหยาบคายนโหดร้ายและเห็นแก่ตัว นี่คือนิโธลอสอันยิ่งใหญ่ของผู้หญิงที่มีอำนาจเหนือนักเขียนทั้งปวง

ทรศนะของตัวละครในนวนิยาย เรื่อง “ผู้รักเลดี้แชตเตอร์เลย์”

ในนวนิยายเรื่องนี้ ดี.เอส. ลอร์เรนซ์ แสดงทรศนะด้านความรักและการแต่งงานผ่านมุมมองของตัวละครเอกฝ่ายชายสองคน คือ เซอร์คลิฟฟอร์ดและเมลเลอร์

พิมพ์ครั้งที่ 1

ผู้รัก เลดี้แชตเตอร์เลย์ Lady Chatterley's Lover ดี.เอส. ลอร์เรนซ์ เขียน 'แอนน์' แปล

เช็กส์เป็นเพียงละครฉากผ่าน แต่การแต่งงานเป็นโชครวนที่พ้นธนาการชีวิต

คลิฟฟอร์ดเคยพูดกับคนนี่ไว้ว่า สิ่งสำคัญสำหรับชีวิตของสามีภรรยา ก็คือ การอยู่ด้วยกันอย่างยั่งยืนฉันเพื่อนที่ดี ชีวิตของสามีภรรยาไม่ใช่เพียงการกอดจูบกันหรือนอนด้วยกันชั่วครู่ชั่วยาม แต่เมื่อแต่งงานกันแล้ว ก็ต้องอยู่ด้วยกันจนตายจากกันโดยไม่แตกแยก เขาเห็นว่าการร่วมความรู้สึกชั่วชีวิตกันจนตายจากกัน ย่อมมีความสำคัญกว่าความตื่นเต้น ที่จะได้รับจากเช็กส์เพียงชั่วยามเดียว

การกอดจูบกันหรือการร่วมเรียงเคียงหมอนกัน เป็นแค่ละครฉากสั้น ๆ ซึ่งตื่นเต้นและร้อนเร่า แต่ละครฉากนี้จะต้องสุดสิ้นลงอย่างแน่นอนในเวลาไม่ถึงชั่วโมง เขาย้ำในตอนท้ายว่า “ฉันมีอุดมคติประหลาดคือ เชื่อว่าเช็กส์ไม่สำคัญเลย และเราไม่ควรจะหึงหวงกัน เพราะเรื่องเช็กส์”²

ที่กล่าวมาหมายความว่า คลิฟฟอร์ดเห็นว่าชีวิตแต่งงานคือชีวิตที่ชายหญิงต้องผูกติดกันไปจนวันตาย เหมือนเอาชีวิตผูกติดไว้กับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตลอดไป ในทรศนะของคลิฟฟอร์ดเห็นว่า ความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างสามีภรรยา ไม่สำคัญเท่ากับการร่วมชีวิตด้วยความเข้าใจกัน เห็นอกเห็นใจกัน เขาจึงแสดงความรู้สึกออกมาว่า เขาไม่หึงหวงเรือนร่างของ

คอนนี่เลย เพราะเป็นสิ่งไม่จริง เขาต้องการให้เธอเห็นว่าผู้ชายอื่น ๆ เป็นเพียงเครื่องมือบำบัดความต้องการทางธรรมชาติ เพียงชั่วคราวช่วยยามเท่านั้น เมื่อสมประสงค์แล้วก็ทิ้งไป แต่ชีวิตจิตใจของเธอต้องเป็นของเขาตลอดไป เพราะเธอแต่งงานกับเขาแล้ว เขาขออย่างเดียวเท่านั้น อย่างที่ เขาไป

จะเห็นว่าทรศนะของคลิฟฟอร์ดเป็นทรศนะที่ถือสิทธิของความเป็นเจ้าของอย่างสมบูรณ์ และอย่างยาวนานจนชั่วชีวิต และเขาจะไม่ยอมให้ใครมาช่วงชิงสิทธิส่วนตัวส่วนนี้ของเขาไปเป็นอันขาด เขาไม่ยอมปล่อยให้คอนนี่ทอดทิ้งเขาไปไหน แต่เธอจะต้องทนอยู่กับเขาจนกว่าจะตายจากกัน แสดงถึงการเห็นแต่ตัว เขาพูดเข้าข้างตัวเอง เห็นแต่ผลประโยชน์ในชีวิต และแสดงความใจแคบออกมาอย่างชัดเจน แต่ก็น่าเห็นใจในการเป็นอัมพาตครึ่งท่อนล่าง นั่งรถเข็น เพราะความไม่สมประกอบของร่างกายมีผลกระทบต่อชีวิตและจิตใจของเขาอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น

มุมมองสุดท้ายของผู้ชายเสรีนิยมทางเพศที่เกลียดการผูกมัด

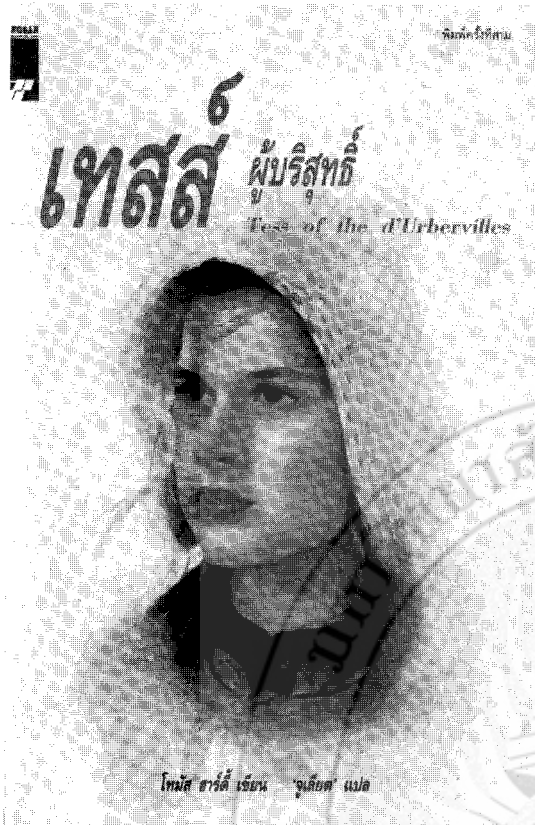
แต่ถ้าพิจารณาทรศนะของเมลเลอร์สคนทำสวนในคฤหาสน์ของคลิฟฟอร์ด ในประเด็นชีวิตแต่งงานดูบ้าง จะพบว่าเมลเลอร์สกลับเห็นว่า มีคู่สมรสเป็นจำนวนมากที่เอาความรักไปฝังเสียในพิธีแต่งงาน เพราะการแต่งงานทำให้เกิดการผูกพันด้วยภาระหน้าที่ เพราะเรายิ่งผูกมัดตัวเองมากเท่าไร ก็จะต้องมีความทุกข์มากเท่านั้น เขาจึงเกลียดความผูกพันและความผูกมัด ชีวิตของเขาเคยผจญกับภาระหน้าที่และความผูกพันมาแล้ว เขาก็มีความสุขความพอใจที่ได้สัมพันธ์กับคอนนี่ ในลักษณะที่ไม่ต้องผูกพันกันและไม่มีการะหน้าที่เหมือนที่เขาเคยมีภรรยาและลูกมาแล้ว

อย่างไรก็ตาม ทรศนะของเมลเลอร์สก็จัดเป็นความเห็นแก่ตัวในอีกแง่มุมหนึ่ง เป็นความเห็นแก่ตัวที่ไม่ต้องการความรับผิดชอบใด ๆ เพราะเมื่อมีภาระหน้าที่และความผูกพัน ก็ต้องมีความรับผิดชอบตามมา คนที่รักความอิสระ จึงเป็นคนที่ไม่ต้องการความรับผิดชอบใด ๆ

แต่ในขณะเดียวกัน การแต่งงานในทรศนะของตัวละครฝ่ายหญิงอย่างมิสซิสบอลตัน ซึ่งเคยพอใจในตัวเมลเลอร์สมาในอดีต และการที่เมลเลอร์สตัดสินใจแต่งงานกับผู้หญิงคนหนึ่งเพื่อประโยชน์ตนเอง นับเป็นการกระทำที่ผิด มิสซิสบอลตันนึกถึงการแต่งงานของเมลเลอร์สไว้ว่า

มีหลายคนในโลกนี้ที่เห็นการแต่งงานเป็นของเล่น ไม่มีความสำคัญอะไร แต่งเพื่อจะประจบตนเอง เพราะตนเองได้ผิดหวังในชีวิตมาแล้ว การแต่งงานแบบนี้ ไม่มีอะไรดีไปกว่าการเล่นกับไฟ ผลสุดท้ายก็ไม่มีอะไรนอกจากควันน้ำเหลว³

ส่วนคอนนี่ตัวละครเอกฝ่ายหญิงกลับเห็นว่า ความรักเป็นของน่าอภิรมย์ได้เสมอ トラาบไต่ที่เรายังรู้สึกว่ามีชีวิตอยู่ トラาบนั้นเราก็คือต้องการความรัก⁴

ทรรศนะของตัวละครในนวนิยายเรื่อง “เทสส์ ผู้บริสุทธิ์”

ทรรศนะของตัวละครด้านความรักและการแต่งงานในนวนิยายเรื่องนี้ สะท้อนถึงความขัดแย้งในตัวเองของตัวละคร และการขัดแย้งระหว่างตัวละครด้วยกันอย่างชัดเจน

ความขัดแย้งในตัวของตัวละครเองที่กล่าวถึงก่อนก็คือ ความขัดแย้งในตัวของเทสส์ ตัวละครเอกฝ่ายหญิงที่ต่อสู้กันทางความคิดระหว่างจะตอบรับรักของเอนเจิล แคล หรือจะปฏิเสธดี ซึ่งปากของเธอก็ปฏิเสธไปทุกครั้งที่เอนเจิล แคล เอย์ปากขอแต่งงานด้วย ทั้ง ๆ ที่ใจเธอรักเอนเจิล แคล เต็มเปี่ยม และไม่ต้องการให้เขาต้องผิดหวัง ที่เธอปฏิเสธและบ่ายเบี่ยงที่จะตอบรับรักเอนเจิล แคล เพราะเทสส์รู้สึกตัวว่าตัวเองไม่คู่ควรกับผู้ชายที่

ดีแสนดีอย่างเอนเจิล เพราะเธอมีตราบาปติดตัว เธอผ่านการมีสามี มีลูกมาแล้ว แม้จะเป็นสามีที่เกิดจากการยัดเยียดขณะเธอไม่รู้สึกรักและไม่สามารบป้องกันตนเองได้ก็ตาม แต่เธอก็ไม่อาจสลัดราศีคาวแต่หนหลังได้

ค่านิยมพรหมจรรย์ของหญิง สะท้อนทรรศนะคับแคบของยุคสมัย

การที่เอนเจิล แคล หนุ่มผู้บริสุทธิ์และพิสมัยชีวิตเกษตรกรได้พบเทสส์ ผู้ไม่บริสุทธิ์เสียแล้ว และเพียรพยายามให้เธอรับรักเขา ขณะที่ผู้หญิงบริสุทธิ์อื่นอีกถึงสามคนต้องการเขาพร้อม ๆ กัน ก็ยิ่งทำให้เทสส์ประเมินตนเองว่าไม่คู่ควรที่จะเป็นภรรยาของเขาเลย เธอพร่ำเตือนตัวเองตลอดเวลาว่าเธอเป็นของเขาไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่เธอก็รักเขา ต้องการเขาไม่น้อยไปกว่าที่เขาต้องการเธอ สิ่งที่ต่อสู้กันภายในจิตใจของเทสส์ก็คือ เธอต้องการเปิดเผยความจริงอันขมขื่นในชีวิตแต่หนหลังให้เขารู้ เพื่อจะได้ไม่เป็นการหลอกวงเขาให้เข้าใจผิดว่า เธอเป็นผู้หญิงแสนบริสุทธิ์เหมือนหญิงอื่น ๆ และเพื่อเขาจะได้มีโอกาสตัดสินใจ แต่จนแล้วจนรอดก็ไม่สามารถทำให้เขาได้รู้ความจริงข้อนี้ จนกระทั่งหลังจากได้แต่งงานแล้ว เธอจึงมีโอกาสเหมาะบอกเล่าความจริงจนหมดสิ้น ซึ่งกลับส่งผลร้ายแก่เธออย่างคาดไม่ถึง เพราะเอนเจิล แคล ไม่ยอมรับสภาพความเป็นจริงของเธอ เขาคิดหวังเพราะเป็นเรื่องเหนือความคาดฝัน วิมานของเขาพังทลายลงไม่มีชิ้นดี เขาปฏิเสธเทสส์เพราะทำใจไม่ได้ แม้เขาจะรักเธอและต้องการเธอมากมายเพียงใดก็ตาม แต่เขาฝืนใจให้ยอมรับอดีตอันขมขื่นและความผิดพลาดของเธอ ทั้ง ๆ ที่ไม่ใช่ความผิดของเธอไม่ได้

เอนเจิล แคล จึงเป็นตัวละครอีกตัวหนึ่งที่มีความขัดแย้งในตัวเองไม่ต่างไปจากเทสส์ เขารักเทสส์อย่างสุดจิตสุดใจก็ด้วยเห็นว่า เทสส์เป็นผู้บริสุทธิ์ทั้งกายและใจเหนือกว่าหญิงอื่น ๆ ในแวดวงเดียวกันในขณะนั้น เขาก็ถือว่าเขาเลือกผู้หญิงในชีวิตของเขาได้ไม่ผิดเพี้ยน เขาเชื่อสายตา ความคิด

ทรศนะ และความมุ่งมั่นของตัวเองว่าไม่บกพร่อง จนไปคว้ากรวดทรายมาครอบครองแทนเพชรล้ำค่า แต่หลังจากใช้ความเพียรพยายามมาอย่างหนัก จนเทสส์ยอมรักรักเขาและยอมแต่งงานกับเขา ความ เป็นจริงของเทสส์ที่เขาได้รับหลังจากแต่งงาน คือ ความไม่บริสุทธิ์ ผ่านการมีสามีและมีลูกมาแล้ว ความรู้สึกของเอนเจลในขณะนั้นเหมือนกับหิวโหยที่รอคอยอาหารรสดีมีค่า แต่กลับพบว่าอาหาร โยชะที่ได้พบนั้น กลับบูดเน่ากินไม่ได้ หรือถ้าจะกินด้วยความอดอยากหิวโหยที่รอคอยมานานก็คง ต้องฝืนใจ ฝืนความรู้สึก และฝืนคอเป็นที่สุด แต่ถ้าไม่ยอมฝืนก็จำต้องทิ้งอาหารที่เคยโอชะนั้นไป

แต่เผชิญเอนเจล แคล มีเชื้อผู้ออดอยากหิวโหยคนนั้น เขาไม่ยอมฝืนใจ ฝืนความรู้สึกและ ฝืนคอ กลืนกินอาหารบูดเน่าจนนั้น เขาปฏิเสธที่จะพบเห็นและอยู่ใกล้อาหารจานที่เขาหลงเข้าใจ ผิดคิดว่าวิเศษและโอชารส เอนเจลกับเทสส์จึงต้องพรากจากกันอย่างน่าเสียดาย แม้ต่างคนต่าง อาลัยอาวรณ์ในความรักซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะเทสส์เองก็คาดไม่ถึงว่า ความเป็นจริงในชีวิตแต่ หนหลังจะกลายเป็นดาบเขียดเขื่อนความรักของเธอให้ขาดวินไม่มีขึ้นดี เธอคิดเข้าข้างตัวเองว่า เอน เจลคงรักเธอเพราะความเป็นตัวเองที่ไม่ผูกพันกับอดีต ปัจจุบันและอนาคต จริยธรรมที่บงการให้เธอ บอกความจริงแก่เขาไม่สามารถช่วยความรักแท้ของเธอให้คงอยู่ได้เลย เทสส์ประเมินทรศนะเกี่ยว กับความรักและตัวของผู้หญิงที่เขารักของเอนเจลผิดพลาดอย่างสิ้นเชิง เธอเข้าใจว่าเอนเจลคงไม่ นำพากับความหลังที่ผิดพลาดของเธอ เช่นเดียวกับที่เธอก็ไม่ติดใจในคำสารภาพบาปแต่หนหลังที่เขา เคยเสเพลมาในอดีต เพราะเทสส์บริสุทธิ์และซื่อเกินไปที่ประเมินว่า บาปของเขาโดยเจตนา กับ ความพลาดพลั้งของเธอที่ถูกยัดเยียด โดยเธอไม่รู้ตัวนั้น เทียบกันไม่ได้เลยในทรศนะของเอนเจล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเทสส์ยังไม่รู้จักเอนเจลลึกซึ้งดีพอ หรือที่ถูกก็คือไม่รู้ซึ่งถึงทรศนะด้านความรัก และผู้หญิงของเอนเจลเท่าที่ควร เพราะถ้าเธอรู้ เธอก็คงยอมเชื่อคำเตือนของแม่ที่มีให้เธอบอกความ จริงในอดีตให้เอนเจลรู้ เพราะการกระทำเช่นนั้นเป็นความโง่ แต่เทสส์ผู้บริสุทธิ์ก็ยอมโง่

ในกรณีนี้หากพิจารณาเพียงผิวเผิน ๆ อาจเห็นว่า เอนเจล แคล เป็นผู้ชายที่หัวโบราณ ล้า สมัยและใจไม่กว้างพอ เหมือนไม่รักเทสส์จริง ซึ่งแสดงให้เห็นความรักที่เคลือบแฝงด้วยความเห็นแก่ ตัว โดยยึดเอาทรศนะและจุดยืนของตัวเองเป็นหลัก เขาแสดงอาการรังเกียจ เหยียดหยามและ เจ็บปวดเพราะถูกหลอก เขาไม่ยอมเชื่อว่ามีสิ่งเกิดขึ้นกับเทสส์จะเป็นความจริง อาหารจานสดสวย กลิ่นหอมหวานชวนลิ้ม สีสันงดงาม น่าจะเพียงพร้อมด้วยรสเอร็ดอร่อยและคุณค่าทางโภชนาการ กลับมีคนแอบชิมมาก่อนแล้ว และบูดเน่าไม่ชวนกินอีกต่อไป เขาดูไม่ออกบอกไม่ถูกว่าอาหารจาน นั้นจะเคยถูกชิมมาแล้ว

สายเลือดเดียว แต่แตกได้หลายสาขา : ทรศนะที่แตกต่างของพ่อแม่ลูก

แต่ถ้าวิเคราะห์ให้ลึกซึ้งลงไป จะพบว่าความขัดแย้งในตัวเองของเอนเจลในเรื่องทรศนะด้าน ความรักและการเลือกคู่ครองนั้น เขาขัดแย้งกับพ่อและพี่ ๆ มาตั้งแต่ต้นแล้ว นอกเหนือจากขัดแย้ง ทางความคิด ทางการประพฤติปฏิบัติตัว บุคลิกภาพและอาชีพการงาน เพราะขณะที่พ่อเป็นหมอสอนศาสนาผู้เคร่งครัดธรรมพี่ชายทั้งสองคนก็ดำเนินรอยตามเป็นหมอสอนศาสนาและเรียนมหาวิทยาลัย

รวมทั้งแต่งงานกับลูกสาวของหมอสอนศาสนาด้วยกัน เอนเจลกลับไม่ยอมประพฤติตัวเป็นผู้ที่มีสกุล และทำตัวลอยไปตามกระแสสังคม ที่ขึ้น ๆ ลง ๆ อยู่ตลอดเวลา เขาไม่เรียนมหาวิทยาลัย ไม่ยอมเป็นหมอสอนศาสนา และที่สำคัญไม่ยอมแต่งงานกับลูกสาวหมอสอนศาสนาเพื่อนของพ่อ เขากลับชอบชีวิตชนบท เดินทางไปเรียนรัฐวิจิตรศาสตร์ เพื่อเตรียมเป็นชาวไร่ที่ติดต่อไปข้างหน้า จนกระทั่งได้พบเทสส์

โดยเฉพาะในด้านเกี่ยวกับผู้หญิงที่จะแต่งงานด้วย เอนเจลก็ยังมองต่างมุมกับผู้เป็นพ่อ เพราะขณะที่ผู้เป็นพ่อเห็นว่าผู้หญิงที่คู่ควรกับเอนเจลอย่างที่สุดก็คือ เมอร์ซี แชนท์ ลูกสาวหมอสอนศาสนา เพื่อนของตน เธอเป็นลูกผู้ดีที่ลึกซึ้งทางศาสนา พ่อเห็นว่าความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของภรรยาชาวไร่มีความสำคัญเป็นรองจากความลึกซึ้งทางศาสนา เช่นเดียวกับความเห็นของผู้เป็นแม่ที่ชื่นชมในความ เป็นลูกผู้ดีมีตระกูล มีคุณสมบัติของหญิงผู้ดีทุกประการในตัวของเธอซี แชนท์

แต่เอนเจล กลับเห็นว่า ในฐานะที่เขาจะเป็นชาวไร่ที่จะต้องทำงานหนักและต้องใช้จ่ายอย่างประหยัดต่อไป เขาจึงควรมีภรรยาที่มีความรู้ในเรื่องการทำม ปั่นเนย ทำเนยแข็ง รู้จักปักไข่ เลี้ยงไก่ ลงงานในนาได้ รู้จักประมาณราคาแกะและลูกวัว หรือกล่าวที่ถูกต้องคือสามารถช่วยงานในไร่เขาได้ อย่างเต็มที่ ซึ่งเขาหมายถึงเทสส์นั่นเอง

นอกจากการมีคุณสมบัติครบถ้วนดังกล่าวข้างต้น เทสส์ยังสนใจศาสนา ไปโบสถ์แทบทุกเช้า วันอาทิตย์ จัดเป็นคริสเตียนที่ดีคนหนึ่ง ส่วนในเรื่องคุณสมบัติของหญิงผู้ดี เอนเจลก็ยืนยันกับแม่ว่า เขาสามารถสอนและแนะนำหญิงที่เขาเลือกให้เป็นภรรยาได้แน่นอน เขายังโอ้อวดว่าเธอมีลักษณะ และความเป็นอยู่เหมือนนักวิ ภาพของเทสส์ในความคิดและความเข้าใจของเอนเจลก็คือ “เทพธิดาชาวไร่” อย่างแท้จริง เขาว่าตาของเธออย่างสูงส่งและบริสุทธิ์ของหญิงชนบทผู้เกิดและเติบโตจากธรรมชาติที่น่า จะปราศจากโรคภัยไข้เจ็บทั้งปวงไม่ว่าในกรณีใด ๆ เช่นที่เขาพูดกับเทสส์ในตอนหนึ่งเมื่อรู้ความจริงแล้วว่า เมื่อเขาเลิกฝืนนกรรยาที่มีหน้ามีตาในสังคม มีความรู้ มีทรัพย์ เขาก็ควรจะได้ผู้หญิงบริสุทธิ์แบบชาว บ้านสักคน ที่ควรจะมีบริสุทธิ์จริง ๆ

แต่สิ่งที่เขาได้ฟังจากปากของเธอเองกลับตรงกันข้ามโดยสิ้นเชิง เธอกลายเป็นเด็กบ้านนอกที่ไม่บริสุทธิ์ เธอเคยเสียตัวมาแล้วและมีลูกจากการเสียตัวครั้งนั้น และประการสำคัญผู้ชายคนนั้นยังมีชีวิตอยู่เสียด้วย แล้วจะให้เอนเจลยอมรับสภาพอันอื้อหลัทธิเหล่านั้นได้อย่างไร เพราะเอนเจล สาราภาพกับเทสส์ว่า เขาไม่สามารถอยู่กับเธอได้โดยไม่ดูถูกตัวเองและตัวเธอ และที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ที่เขาเป็นห่วงคือลูกที่จะเกิดมาทีหลัง จะต้องถูกสบประมาทเมื่อโตขึ้น

คำถามที่น่าสอหดแทรกในที่นี้ก็คือ เอนเจลรักเทสส์ด้วยความบริสุทธิ์ใจ จริงใจและเป็นความรักที่แท้จริงกระนั้นหรือ ยิ่งเมื่อพิจารณาจากปฏิกิริยาของเขาหลังจากรับรู้ความจริงจากเทสส์แล้ว ที่เขายังไม่ยอมทิ้งเธอไปทันทีทันใดนั้น เขابอกเธอว่าควรจะต้องอยู่ด้วยกันสักพักหนึ่งเพื่อหลีกเลี่ยงคำ ครหาที่จะเกิดแก่เธอ เขาขอให้เทสส์เข้าใจว่า ที่อยู่ด้วยกันก็เพื่อจะรักษาน้ำกันเท่านั้น ถ้ามารักษา หน้าของใคร ถ้ามีใครรักษาหน้าของเขาเองมากกว่าหน้าของเทสส์ตามที่เขาวาง จึงสะท้อนชัดเจนว่า เอนเจลรัก “ความบริสุทธิ์” ของเธอมากกว่า “ความรัก” ของเธอ อย่างที่เทสส์เองก็คาดไม่ถึง จึงกล่าว สาราภาพความจริงกับเขา เธอจึงต้องทนรับโทษทัณฑ์จากเขาเพียงเพราะเธอเป็นผู้หญิงเท่านั้นเอง

พรรณนาของตัวละครเอกในนวนิยาย เรื่อง “อันนา คาเรินนา”

นวนิยายเรื่องนี้มีเนื้อหาหลักเกี่ยวข้องกับความรักและการแต่งงานของตัวละครเอกถึงสามคู่ ดังกล่าวไปข้างแล้ว คือคู่ของอันนากับคาเรินนา สตีวากับดอลลี และเลวีนกับคิตตี้

คลุมถุงชน : ปฐมเหตุของ “รักสามเส้า” ที่เป็นโศกนาฏกรรมชีวิต

ตามประเพณีของสังคม การแต่งงานของอันนากับคาเรินนามีญาติเป็นคนจัดการ ความรักซึ่งอันนาปรารถนาทำก่อนเรื่องใดไม่ใช่ปัจจัยของการจับคู่นี้ จึงกล่าวได้ว่าการแต่งงานระหว่างอันนากับคาเรินนาไม่มีความรู้สึกที่น่าตื่นเต้นร่าเริงอย่างที่เราจะเห็น ชีวิตของเขาทั้งสองจึงยิ่งต้องเพิ่มความระมัดระวังในเรื่องอารมณ์มากขึ้น โดยเฉพาะอันนาที่อดทนและกระวนกระวายใจตลอดชีวิตแต่งงาน

เมื่อชะตากรรมแห่งชีวิตบันดาลให้อันนาได้พบกับวรอนสกีและจึงขึ้นคบขู้ แม้การคบขู้จะมีกาวยอมรับในสังคมของอันนามาก่อนยาวนานเท่าที่ปฏิบัติกันในลักษณะเฉพาะ เพราะเป็นที่เข้าใจกันทั่วไปว่าสามีและภรรยาส่วนใหญ่มีรักใหม่ แต่พวกเขาก็คาดหวังที่จะมีการไตร่ตรองให้รอบคอบ อันนาต้องพบกับการวิพากษ์วิจารณ์ที่เกินเลย ขณะที่วรอนสกีก็คลั่งไคล้ในความรักใคร่ ทำให้ต่างไม่พยายามซ่อนเร้นพฤติกรรมของตนเอง

ถึงแม้ว่าอันนาและวรอนสกีจะตัดสินใจจะทั้งสังคมไปอยู่ในโลกของตนเอง แต่อันนาก็ยังหนีไม่พ้นที่จะถูกจับจ้องจากสังคม ขณะที่พวกเพื่อน ๆ หนีห่างเธอ เพราะเธออยู่กับบาป พร้อม ๆ กับที่วรอนสกีสามารถไปไหนมาไหนได้ตามใจชอบ ทำให้อันนาโกรธแค้นมาตรฐานของสังคมที่ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ความโดดเดี่ยวทำให้เธอกังวลใกล้วิกลจริต ความไม่เห็นอกเห็นใจของเพื่อนเก่า ก็เป็นเหตุให้เธอยังไม่เชื่อในความรักของวรอนสกี ขณะที่ครั้งหนึ่งความรักที่เธอมีต่อเขานั้นเต็มไปด้วยความรู้สึกรุนแรงและอ่อนโยนไปพร้อม ๆ กัน ได้กลายเป็นความรู้สึกหึงหวงและพยาบาท และถ้ากล่าวตามสมมุติฐานของพฤติกรรม การทำลายตัวเองของอันนาในตอนท้ายก็ทำไปเพื่อแก้แค้นวรอนสกี โดยตรงนั่นเอง

และกล่าวได้ว่าทั้งคาเรินนาและวรอนสกี ต่างไม่สามารถเป็นคู่ครองที่สมบูรณ์ของอันนาได้เลย ผู้ชายทั้งสองคนนี้มีวิถีทางที่แตกต่างกัน และต่างก็เป็นผลผลิตของสังคมที่เลวร้าย ที่ไม่มีคุณค่าต่อผู้หญิงที่ฉลาดและซื่อสัตย์ต่อกิเลสตัณหาของตนเองอย่างอันนา⁶

พันธกิจของผู้หญิง : เป็นเมียและแม่ให้ดีที่สุดเท่านั้นหรือ?

ก่อนแต่งงาน เลวีนเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ทางเพศมากมาย แต่ก็เพียงทำให้เขาพึงพอใจต่อราคะจริตในวัยหนุ่มเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม ความรักที่เขามีต่อคิตตี้ก็มีทั้งความรู้สึกและจิตวิญญาณพอ ๆ กับทางกายภาพ เขามีความศรัทธาต่อภรรยาอย่างล้นเหลือ สำหรับพรรณนาของเขทั้งสองที่มีต่อเรื่องเพศเห็นเป็นสิ่งที่คึกคักดีสิทธิ์ ด้วยเหตุนี้เลวีนจึงแตกต่างจากสตีวา ซึ่งไม่เคยพบพานความสุขทางเพศในชีวิตแต่งงาน และต่างจากอันนา ที่ไม่เคยพบกับความปลอดภัยมั่นคงทางอารมณ์ในความสัมพันธ์ทางเพศของเธอ⁷

ในขณะที่คิดดีค้นพบตัวเองว่ามีความสุขอย่างลึกซึ้งที่สุดในการรับบทเป็นภรรยาและแม่ เป็นบทบาทหลังคมบทบาทหนึ่งที่ตอลสตอยผู้เขียนเรื่องนี้ชื่นชอบ เธอนำความปรองดองมาสู่บ้าน ทำให้จิตใจสามีสงบ ด้วยการทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ คิดดีเข้าถึงสัญชาตญาณแห่งวงจรมนุษย์ คือการเกิด การมีชีวิตอยู่และการตาย

ส่วนตอลลีเป็นที่สาวของคิดดี เป็นภรรยาของสติวาและพี่สะใภ้ของอันนา เธอเป็นตัวแทนของภรรยาที่ถูกทรยศอย่างยาวนาน เป็นแม่ที่อุทิศเสียสละ กล่าวได้ว่าตอลลีมีลักษณะเป็นนางเอกของ นวนิยายเรื่องนี้ได้ในหลาย ๆ ทาง เธอพยายามจัดการกับเงินเพียงเล็กน้อย เลี้ยงดูลูก ๆ เป็นอย่างดี แม้จะไม่มีความสุขแต่ก็แจ่มใส การนอกใจของสามีถือว่าการปล้นเกียรติยศของเธอ รวมทั้งหลักทรัพย์และความมั่นคงทางอารมณ์ ตลอดจนสำนึกของเธอในฐานะที่มีแรงดึงดูดใจคนหนึ่ง ถึงกระนั้นเธอก็ปฏิบัติตนเสมือนไม่มีความขมขื่นใด ๆ แม้ว่าสติวาจะมีกิจการงานล้มเหลว เธอก็ยังรักและจริงจังต่อเขา ผู้อ่านอาจเห็นว่าผู้หญิงอย่างตอลลีเป็นคนโง่ แต่เธอก็ประพฤติปฏิบัติตัวอย่างดีที่สุดในสังคมตามสิทธิหน้าที่ของเธอ^๑

สามหนุ่มสามมุม : ของถูกของไหล เสเพลและเจ้าตำรา

ตัวละครเอกฝ่ายชายในนวนิยายเรื่องนี้ก็อีกสองสามตัว คือวรอนสกีผู้ซึ่งได้รับคำพรณณา (จากพ่อของคิดดี) ให้เป็นตัวอย่างที่สมบูรณ์แบบของหนุ่มสาวรวยและหรูหราแห่งเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก แต่ก็เป็นผู้ชายพวกของถูกของไหล แต่ความเกี้ยว พันที่วรอนสกีมีต่ออันนา คาเรนินา ทำให้ผู้อ่านจำนวนมากรู้สึกว่าวรอนสกีเป็นตัวที่ร้ายที่สุดในเรื่อง ขณะที่ผู้อ่านอื่น ๆ รู้สึกว่าเขามีข้อจำกัดมากกว่าความเลวร้าย จนแต่มมากกว่าฉลาดแกมโกง และสิ้นหวังมากกว่าความโหดร้าย

ในตอนแรกที่เริ่มคบกันใหม่ ๆ วรอนสกีไม่ตั้งใจที่จะคบกันจริงจังกับอันนาอย่างลับ ๆ เขาต้องการแต่งงานและร่วมชีวิตครอบครัวกับเธอ เขาถึงกับเลิกใฝ่ฝันถึงอาชีพทหารเพื่อได้อยู่ใกล้ชิดกับอันนา เขามีวุฒิภาวะมากกว่าอันนาในเรื่องความสัมพันธ์ของทั้งสอง แต่วรอนสกีก็หนีไม่พ้นที่จะถูกวิจารณ์ในแง่ที่ไม่ช่วยให้เพื่อน ๆ ของอันนายอมรับเธอเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ สังคมมิได้ลงโทษวรอนสกีเหมือนลงโทษอันนา แต่เขาก็ไม่มีประสบการณ์พอที่จะเข้าใจความเจ็บปวดของเธอ เขาเองก็ ต้องการเวลาอิสระตามลำพัง จุดนี้เองที่ทำให้อันนายากที่จะอยู่ด้วยกัน แต่แม้จะต้องทนกับความอิจฉาริษยา ความเจ้าอารมณ์และน้ำตาของเธอ วรอนสกีก็ยังคงรักอันนา ศรัทธาเธอและไม่เคยคิดที่จะจากเธอไป และหลังจากที่อันนาฆ่าตัวตาย วรอนสกีก็กำลังจะออกไปต่อสู้กับพวกเติร์กส์ แทนพวกสล่าฟ ผู้อ่านบางคนอาจเห็นว่าเขากำลังออกไปฆ่าตัวตายอย่างมีเกียรติ^๒

ตัวละครเอกฝ่ายชายอีกสองคนในนวนิยายเรื่องนี้ มีศักดิ์เป็นที่ภรรยาและน้องเขยกัน คือสติวาและคาเรนิน สติวาเป็นผู้ชายที่มีเสน่ห์และอารมณ์อ่อนไหวไม่ต่างจากอันนา น้องสาว เขาหลงใหลอาหารและไวน์ ชอบพูดคุยอย่างมีชีวิตชีวา รักดนตรี มหรสพ การสังสรรค์และโดยเฉพาะผู้หญิงทุกคนชอบสติวา เพราะเขามอบความสนุกสนานให้แก่คนรอบข้าง และทุกคนลงความเห็นว่าไม่มีใครจะทำหน้าที่เจ้าของบ้านที่ดีเท่าเขา

อย่างไรก็ตาม สตีวาก็เป็นผู้ชายที่เก๋ล่อนหลอกหลวง เขาไม่ซื้อสัตย์ต่อภรรยาที่รักเขามาก เขาใช้เงินให้หมดไปกับความหรูหราฟุ่มเฟือยและการใช้หนี้ แม้เขาจะไม่แสดงทรรศนะที่ชัดเจนเกี่ยวกับความรักและการแต่งงาน แต่ผู้อ่านก็มองเห็นธาตุแท้ด้านนี้ของสตีวได้จากพฤติกรรมทั้งหมดของเขา โดยเฉพาะพฤติกรรมนอกใจภรรยาที่แสนดีของเขา

ขณะที่น้องเขยของสตีวาคือคาเรนิน กลับมีบุคลิกลักษณะนิสัยแตกต่างไปจากพี่ภรรยาอย่างสุดขีด คาเรนินถูกครอบงำไว้ด้วยหน้าตาแห่งเกียรติยศ ด้วยระเบียบแบบแผนและการกระทำที่ถูกต้อง เขาเป็นคนเจ้าเหตุผล และมีจินตนาการยาก เชื่อถือเชื่อฟังกฎหมายทุกตัวอักษร¹⁰

เขาตัดสินใจแต่งงานกับอันนาผู้อยู่ก่อนกว่าเขาหลายปี ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ทางเพศของเขาทั้งสองไม่ราบรื่นและดับสูญ และคงเป็นสิ่งที่ดีสำหรับคาเรนินที่เขาจะไม่ต้องฝักใฝ่ในเรื่องนี้ แต่กลับเป็นผลร้ายต่อชีวิตสมรสอย่างรุนแรง เพราะในความเป็นจริง พื้นฐานการแต่งงานของชายหญิงคู่นี้มิได้เริ่มต้นจากความรัก แต่เกิดจากความเห็นชอบอย่างแข็งขันของบ้ำของอันนา หลังจากเขารู้จักและสนใจเธอที่งานสังสรรค์แห่งหนึ่ง เขารักอันนาค่ากว่าความเป็นจริงของความเป็นหญิงที่เธอมีอยู่ นอกจากนี้เขายังไม่แยแสสนใจต่อความสนิทสนมฉันสามีภรรยาที่ดี แม้เขาจะถือว่าเธอเป็นภรรยาที่แท้จริงถูกต้องของเขา

เมื่อคาเรนินรู้ว่าอันนามีความสัมพันธ์กับวรอนสกี เขาก็ต้องการให้ชีวิตแต่งงานดำเนินไปตามปกติเท่านั้น เพื่อมิให้สังคมรับรู้ความผิดปกติในครอบครัว เขาเป็นห่วงเกียรติยศที่ฉาบฉวยมากกว่าความสุขของเขาเองหรือภรรยา ในตอนท้ายเขาใช้หลักศาสนาที่จะให้อภัยอันนาและวรอนสกีในสิ่งที่เธอต้องการเพื่อให้เกิดความสงบ¹¹ แต่เขาก็ทำได้อย่างที่ที่ดีที่สุดคือเลี้ยงดูลูกที่เกิดจากเขากับอันนาเท่านั้นเอง

เทียบชั้นคมความคิดต่างมุมมองของตัวละคร

จากรายละเอียดการแสดงทรรศนะของตัวละครในนวนิยายทั้งสี่เรื่องข้างต้น เราอาจสรุปเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นได้ชัดเจนขึ้นดังต่อไปนี้

นวนิยาย	ตัวละคร	ทรรศนะด้านความรักและการแต่งงาน
ขุนคลัง	1. เจฟฟรีย์ เทมเปสต์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ชายควรเลือกผู้หญิงได้ตามความพอใจ ถ้าเลือกไม่ได้ตั้งใจ ก็อย่าแต่งงานเสียเลย 2. ผู้หญิงต้องรีบแต่งงานเมื่อมีโอกาสได้รับเลือก 3. ผู้หญิงจะหมดความหมายถ้าไม่มีความงาม
	2. ลีบิล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรักไม่มีความงดงามอะไร มีแต่ความน่าเกลียดน่ากลัว 2. การศึกษาและฐานะไม่ทำให้ความรู้สึกต่อชีวิตแต่งงานของคนแตกต่างกัน 3. ความรักของมนุษย์ปุถุชนคือความรักเยี่ยงสัตว์ที่เบื่อง่ายเร็ว แต่ต้องทนอยู่ร่วมกันตามประเพณี และเพื่อรักษาหน้าตาในสังคม 4. การแต่งงานกับผู้ชายคนหนึ่งทั้งที่มีได้รัก เพื่อให้ได้เพื่อนของสามีเป็นคู่รัก มีโชเรื่องผิบบาบ เพราะปฏิบัติกันทั่วไปในสังคม
ซูรักเลดี้เซตเตอร์เลย์	1. คลิฟฟอร์ด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชีวิตแต่งงานคือชีวิตที่ชายหญิงต้องผูกติดกันไปจนตาย 2. ความสัมพันธ์ทางเพศไม่สำคัญเท่ากับการร่วมชีวิตกันด้วยความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจ สามีภรรยาจึงไม่ควรหึงหวงกันด้วยเรื่องนี้ 3. สามีเป็นเจ้าของสิทธิ์ในตัวภรรยา เพราะเธอแต่งงานกับเขาแล้ว เธอต้องผูกติดกับเขา
	2. เมลเลอร์	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งงานทำให้เกิดการผูกพัน ผูกมัด ทำให้เกิดภาระหน้าที่ ทำให้ชีวิตสูญเสียและขาดความสุข
	3. คอนนี่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรักเป็นสิ่งน่าอภิรมย์ได้เสมอ トラาบใดที่ยังรู้สึกว่ามีชีวิตตราบนั่นก็ต้องการความรัก
	4. มิสซิสบอลตัน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแต่งงานที่เพื่อประชิดตัวเอง เห็นการแต่งงานเป็นของเล่นเป็นการเล่นกับไฟ

นวนิยาย	ตัวละคร	ทฤษฎีด้านความรักและการแต่งงาน
เทสส์ ผู้บริสุทธิ์	<p>1. เอนเจิล แคล</p> <p>2. เทสส์ เดอเบอร์วิลล์</p> <p>3. พ่อของ เอนเจิล แคล</p> <p>4. แม่ของ เอนเจิล แคล</p>	<p>1. หญิงสาวชาวชนบทต้องบริสุทธิ์ผุดผ่อง ทำงานทั้งในบ้าน และนอกบ้านได้อย่างดี</p> <p>2. การประพฤติปฏิบัติตนในสังคมสามารถฝึกฝนอบรมกันได้</p> <p>3. ไม่อาจแต่งงานและทนอยู่กับหญิงที่ไม่บริสุทธิ์ ผ่านการมีสามีมาแล้ว และชายผู้นั้นก็ยังมีชีวิตอยู่</p> <p>4. ถ้าแต่งงานและทนอยู่กับหญิงที่ไม่บริสุทธิ์ลูกที่เกิดมาจะถูกสบประมาท</p> <p>1. บูชาความเป็นจริงแห่งชีวิต มองคนอื่นว่ามีแนวคิดเหมือนตน</p> <p>2. เชื่อมั่นต่อการตัดสินใจแต่งงานกับชายที่เชื่อว่ารักตน และตนก็รักเขา เพราะเชื่อว่ารักแท้ต้องไม่สนใจอดีตของตน และกัน</p> <p>3. จริยธรรมต่อความรักและการแต่งงานเป็นสิ่งสำคัญ สามีภรรยาไม่ควรมีความลับความหลังที่ต้องปิดบังกัน</p> <p>1. คนที่คู่ควรแต่งงานกัน คือคนที่มีฐานะศักดิ์ตระกูลเสมอกัน มีลักษณะนิสัยเป็นผู้ดี</p> <p>2. หน้าที่ของภรรยามีความสำคัญน้อยกว่าความศรัทธาลึกซึ้งในศาสนา เพราะพ่อของเอนเจิลเป็นหมอสอนศาสนา จึงอยากได้ลูกสะใภ้เป็นลูกหมอสอนศาสนาเช่นเดียวกับตน</p> <p>1. ยึดมั่นในความบริสุทธิ์ของลูกสะใภ้และการที่ลูกชายจะได้เป็นผู้ชายคนแรกของเธอ</p> <p>2. สะท้อนทฤษฎีและค่านิยมของผู้อังกฤษในสมัยวิกตอเรียว่าแม้แต่หญิงบ้านนอกก็ควรมีความบริสุทธิ์ถึงจะมีค่า</p>
อันนา คาเรินนา	1. อันนา	<p>1. การแต่งงานกันต้องมีความรักเป็นองค์ประกอบสำคัญ เมื่อต้องแต่งงานโดยไม่มีความรัก จึงทำให้ทั้งคู่อดัด กระทบ กระทบ ไร้สุข</p> <p>2. สามารถมีคู่รักใหม่ตามสมัยนิยม เพราะการคบชู้เป็นที่ยอมรับในสังคมมานาน ไม่ถือเป็นเรื่องผิดบาป</p> <p>3. สังคมยังไม่ยุติธรรม เพราะมีสองมาตรฐานต่อพฤติกรรม</p>

นวนิยาย	ตัวละคร	ทรศนะด้านความรักและการแต่งงาน
		ทางเพศของชายและหญิง อันนาโกรธแค้นสังคมในกรณี ที่เธอถูกวิพากษ์วิจารณ์มากมาย แต่วอนสก็กลับลอยนวล
	2. เลนิน	1. เรื่องเพศเป็นพฤติกรรมคุณภาพที่ศักดิ์สิทธิ์ในชีวิตแต่งงาน จึงมีความสุขกับชีวิตซึ่งก็มีทรศนะไม่แตกต่างกันในชีวิต แต่งงาน
	3. วอนสก็	1. เมื่อรักกันก็ควรจะได้อยู่ร่วมกัน และได้แต่งงานกันอยู่เป็น ครอบครัวเป็นกิจจะลักษณะ
	4. คิตตี้	1. มีความสุขอย่างลึกซึ้งในบทบาทของภรรยาและแม่ทำ หน้าที่ของผู้หญิงอย่างสมบูรณ์
	5. ดอลลี่	1. มีความรักและจริงใจต่อสามีไม่เปลี่ยนแปลง แม้จะมีได้รับ ความรักความซื่อสัตย์ตอบแทน
	6. สตีวา	1. ไม่เห็นว่าความรักและการแต่งงานมีคุณค่าอะไร จึงไม่รับผิดชอบ ครอบครัว มีหน้าซำยังนอกใจภรรยามายาวนาน
	7. คาเรนิน	1. แต่งงานกับอันนาตามต้องการของญาติของเธอโดย ขาดพื้นฐานของความรัก ความเข้าใจ
		2. ไม่เห็นความสำคัญของความสัมพันธ์ฉันสามีภรรยาเท่า ที่ควร เขาเห็นอันนาเป็นเพียงภรรยาที่ต้องทำตามกฎหมาย เท่านั้น
		3. เมื่อรู้ว่าภรรยาออกใจ สิ่งที่เขาต้องการคือควรดำเนินชีวิต ครอบครัวไปตามปกติเพื่อรักษาเกียรติของเขาเอง
		4. เขาเป็นห่วงชื่อเสียงเกียรติยศที่ฉาบฉวยมากกว่าความสุข ในชีวิตแต่งงาน

ตัวละคร 3 ประเภทเกี่ยวกับความรักและการแต่งงาน : “เข้าใจ” “ล้อเล่น” “เอาจริงเกินไป”

จากตัวละครทั้งหมดในนวนิยายทั้งสี่เรื่องนี้ เราอาจจำแนกประเภทของตัวละครได้ตามประเภทของทรศนะด้านความรักและการแต่งงานได้ดังนี้

1. ตัวละครประเภทที่เห็นว่าความรักเป็นสิ่งสูงค่า เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ควรแก่การทะนุถนอม ชายหญิงควรมีพื้นฐาน และความเข้าใจในความรักก่อนตัดสินใจแต่งงาน มั่นใจในทรศนะและแนวคิดที่มีต่อความรักของตน จนยอมแต่งงานกับคนที่ตนรักและรักตน ตัวละครประเภทนี้ได้แก่เทสส์ เดอเบอร์วิลส์ แห่ง “เทสส์ ผู้บริสุทธิ์” และเลวินกับคิตตี้ ต่างกันตรงที่เทสส์มิได้ประสบความสำเร็จในชีวิตแต่งงานเหมือนคู่ของเลวินและคิตตี้

2. ตัวละครประเภทที่เห็นว่าความรักและการแต่งงานของมนุษย์แต่ละประเภทและชนชั้นฐานะไม่ต่างกัน อารมณ์และความรู้สึกต่อชีวิตแต่งงานของทุกผู้ทุกนามเหมือน ๆ กัน จึงมองไม่เห็นคุณค่าสาระของความรักและการแต่งงาน ตัวละครประเภทนี้จึงสักแต่ว่าแต่งงานไปตามอารมณ์ ตามความต้องการของคนอื่น และตามความทะยานอยากของตนที่มีเจตนาแฝงเร้นหรือผลพลอยได้ที่แอบแฝงไม่ต้องการความผูกพันที่จะก่อให้เกิดภาระหน้าที่และความรับผิดชอบตัวละครประเภทนี้ได้แก่ เจฟฟรีย์ เทมเปสต์ และสิบิล แห่ง “ขุนคลัง” เมลเลอร์และคอนนี่ แห่ง “ซูร์กเลดี้แซตเตอร์เลย์” อันนา , สตีวา วรอนสกีและคาเรนิน แห่ง “อันนา คาเรนินา”

3. ตัวละครประเภทที่เห็นว่า ความรักและการแต่งงานเป็นสิ่งจริงจัง เอาการเอางาน มีความคาดหวังเชิงอุดมคติไว้สูงส่ง ตัดยึดถือมั่นในทรศนะของตนอย่างหัวปักหัวปำ ผูกติดกับหลักสอนตนอย่างผ่องปรนไดยาก ตัวละครประเภทนี้ได้แก่ คลิฟฟอร์ด แห่ง “ซูร์กเลดี้แซตเตอร์เลย์” เอนเจิล แคล และพ่อแม่ของเอนเจิล แคล แห่ง “เทสส์ ผู้บริสุทธิ์” เนื่องจากคลิฟฟอร์ดยึดมั่นว่าถ้าแต่งงานเป็นสามีภรรยาไปแล้ว ก็ต้องผูกติดอยู่ร่วมกันไปจนตายจากกัน เขาจึงขอให้ดอนนี่ต้องไม่ทอดทิ้งเขาไปไหน เขายังเห็นว่าความสัมพันธ์ทางเพศซึ่งใช้เวลาเพียงชั่วครู่ชั่วยามไม่สำคัญสำหรับสามีภรรยา ยิ่งไปกว่าความรัก ความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจกัน แต่ทรศนะดังกล่าวเกิดขึ้นหลังจากเขากลายเป็นอัมพาตครึ่งท่อนจากการออกสงครามไม่สามารถมีความสัมพันธ์ทางเพศกับคอนนี่ได้อีกต่อไป ทรศนะเชิงอุดมคติในด้านนี้ของเขา จึงกลายเป็นการแก้แค้นมากกว่าจะเป็นทรศนะเชิงอุดมคติจริง ๆ

ทรศนะต่อความรักและการแต่งงานของคลิฟฟอร์ดจึงมีลักษณะเป็นทรศนะที่ถือสิทธิความเป็นเจ้าของไปจนชั่วชีวิต และไม่ยอมให้ใครมาช่วงชิงสิทธิส่วนตัวอันชอบธรรมของเขาไปดังกล่าวแล้ว จึงเป็นทรศนะที่เห็นแก่ตัว

ขณะที่เมื่อเปรียบเทียบกับทรศนะของเมลเลอร์ ชายชูชองดอนนี่ กลับตรงกันข้ามอย่างสุดซึ้งกับทรศนะของคลิฟฟอร์ดผู้เป็นสามี เพราะขณะที่คลิฟฟอร์ดยึดมั่นการผูกมัด การผูกพันกันจนตลอดชีวิต แต่ทรศนะของเมลเลอร์กลับเกลียดชังความผูกมัดที่จะนำไปสู่การต้องมีหน้าที่และการรับผิดชอบ

ส่วนทรศนะของเอนเจิล แคล ในด้านความรักและการแต่งงานก็ไม่แตกต่างไปจากคลิฟฟอร์ดตรงที่ยึดมั่นถือมั่นในความเชื่อและความคิดของตนว่า จะต้องรักและแต่งงานกับหญิงที่บริสุทธิ์ผุดผ่อง

ทั้งกายและใจเท่านั้น เจ้าสาวของเขาจะต้องรักษาพรหมจรรย์แห่งความสาวไว้เท่าชีวิต เพียงเพื่อให้เขาได้ภาคภูมิใจในวันแต่งงานว่าเขาเป็น “ชายคนแรก” ของเธอจริง ๆ ยิ่งเธอเป็นสาวชนบทที่มีปัจจัยแวดล้อมและธรรมชาติแสนบริสุทธิ์ เป็นพื้นฐานชีวิตด้วยแล้ว ความบริสุทธิ์แห่งจิตใจและเรือนกายยิ่งจัดเป็นองค์ประกอบสำคัญของชีวิตของเธอทีเดียว

ทรยศระดังกล่าวของเอนเจล แคล ไม่ผิดแผกกับทรยศระของพ่อแม่ของเขาเท่าไรนัก ต่างกันเพียงตรงที่ยึดมั่นถือมั่นกันคนละด้านเท่านั้น กล่าวคือขณะที่เอนเจล แคล ยึดมั่นความบริสุทธิ์ของหญิงที่เขาจะแต่งงานด้วย และมีคุณสมบัติเป็นแม่บ้านของชาวไร่ และยึดติดในความเป็นชายคนแรกของเธอเช่นเดียวกับแม่ของเขา แต่พ่อของเอนเจลกับยึดมั่นว่า ความลึกซึ้งในศาสนาของเจ้าสาวมีความสำคัญกว่าการเป็นแม่บ้านแม่เรือน พ่อของเอนเจลจึงต้องการให้เขาได้แต่งงานกับลูกสาวของเพื่อนหมอสอนศาสนาด้วยกัน

ตัวละครประเภทนี้อีกตัวหนึ่งคือ มิสซิสบอลตัน ใน “ซัวร์กเลดี้ แซตเตอร์เลย์” ที่ไม่เห็นด้วยกับการแต่งงานเล่น ๆ เพียงเพื่อประชดชีวิต หรือเพื่อความสามใจของตนเองหรือของใคร ๆ สะท้อนให้เห็นว่ามิสซิสบอลตันเห็นการแต่งงานเป็นเรื่องใหญ่ เรื่องสำคัญของชีวิต ที่จะต้องมีความรอบคอบก่อนตัดสินใจแต่งงานกับใคร

จะเห็นได้ว่า ตัวละครทั้งสามประเภทข้างต้น ประเภทที่ 1 เป็นตัวละครที่มีทรยศระต่อความรักและการแต่งงานตามความเป็นจริง เป็นทรยศระภาววิสัย มีเหตุมีผล แม้ผลแห่งการตัดสินใจแต่งงานตามทรยศระของตนจะลงเอยเป็นสองทาง คือสมหวังมีความสุขอย่างคู่ของเลวินและคิตตี้ แต่อีกทางหนึ่งต้องพบกับความผิดหวังไร้สุข ต้องระทมขมขื่นอย่างกรณีของดอลลี่ที่ต้องทนทุกข์ทรมานกับสติวิอา และผลสุดท้ายนอกจากผิดหวังในชีวิตแต่งงานแล้วยังส่งผลให้เธอต้องจบชีวิตลงอย่างน่าสะเทือนใจอย่างกรณีของเทสส์

เมื่อเปรียบเทียบกับตัวละครอีกสองประเภทต่อมาจะพบว่าล้วนแล้วแต่ต่างประสพกับชะตากรรมโดยถ้วนหน้า อันเป็นผลจากทรยศระต่อความรักและการแต่งงานของตอนที่ค่อนข้างสุดโต่งไปทาง “ล้อเล่น” และ “เอาจริง” กับความรักและการแต่งงานจนเกินพอดีไป

จะเห็นว่าตัวละครประเภทที่ 2 เข้าลักษณะ “ล้อเล่น” กับความรักและการแต่งงาน เพราะไม่อินังขังขอบ มองไม่เห็นแก่นสารอะไรในความรัก เห็นความรักของมนุษย์ไม่ต่างจากสัตว์บ้าง แต่งงานเพื่อวัตถุประสงค์แ่งอื่นอื่น ๆ บ้าง อยากรักแต่ไม่ต้องการแต่งงาน เพราะไม่ต้องการผูกมัดให้เกิดความรับผิดชอบบ้าง

ส่วนตัวละครประเภทที่ 3 ตรงกันข้ามกับประเภทที่ 2 คือ “เอาจริง” เคร่งเครียดและเคร่งครัดกับความรักและการแต่งงานมากเกินไปจนไร้ทางออก เช่น กรณีของคลีฟฟอร์ดที่พยายามยึดอยู่ให้คนอื่นนี้ต้องทนผูกติดกับชีวิตของเขาจนตายจากกัน และกรณีของเอนเจล แคล ที่เขาทนรับสภาพของเหลือเดนไม่ได้ ซึ่งในที่สุดก็ต้องแยกทางกันทั้ง ๆ ที่เขารักและต้องการเทสส์มากเหลือเกิน ถ้าเขาลดมาตรฐานความรักอันสูงลิบลึงเสียบ้าง เชื่อว่าโศกนาฏกรรมจะไม่เกิดกับเทสส์ผู้บริสุทธิ์เป็นแน่ และชีวิตแต่งงานของเอนเจลกับเทสส์อาจมีความสุขสมหวังดั่งฝัน

บทสรุป : ไม่ว่าจะมึนหรือระส่ำระสายอย่างไร ก็หนีไปพ้นสังขาร

ในนวนิยายโรมานซ์ตะวันตกที่เรื่องที่น่ามาวิเคราะห์เปรียบเทียบ จะเห็นว่าทรรศนะด้านความรัก และการแต่งงานของตัวละครในนวนิยายข้างต้น จำแนกได้เป็นสามประเภท คือประเภทเข้าใจ ยกย่องความรัก และการแต่งงาน ประเภทเห็นความรักและการแต่งงานเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องล้อเล่นได้ ด้วยซ้ำไป และประเภทเห็นความรักและการแต่งงานเป็นเรื่องจริงจัง คอบขาดบาดตาย ทำเป็นเล่นไม่ได้

ถ้าจะให้ผู้คนทั่วไปรวมทั้งตัวละครในนวนิยายมีสิทธิเลือกว่ารักจะเป็นตัวละครประเภทใดคำตอบก็คงไม่พ้นอยากเป็นตัวละครประเภทแรก ที่หวังประสบความสำเร็จและความสุขในชีวิตแต่งงาน คงไม่มีใครต้องการเป็นตัวละครในสองประเภทหลัง ที่ต้องเสี่ยงกับความล้มเหลวและความทุกข์ทรมานในชีวิตแต่งงาน

แต่ก็ไม่มีหลักประกันใดๆ มารับรองว่า ตัวละครที่มีทรรศนะต่อความรักและการแต่งงานในประเภทแรก จะมีโอกาสพบความสุขความสมหวังในชีวิตแต่งงานเสมอไปหรือตลอดไป ในขณะที่เดียวกันตัวละครที่มีทรรศนะในสองประเภทหลัง ก็มีได้หมายความว่าต้องเผชิญกับความผิดหวังหรือความทุกข์ทรมานตลอดไป อาจมีโอกาสมีความสุขและความสมหวังได้เช่นกัน เพราะชีวิตมนุษย์และชีวิตตัวละครในนวนิยายก็ไม่แตกต่างกัน ที่หนีไม่พ้นหลักไตรลักษณ์ในพุทธศาสนาที่ว่า “อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา”

เชิงอรรถ

- ¹ มารี แม็กเคย์ (มารี คอเวลล์). **ขุนคลัง** แปลจาก **The Sorrows of Satan**. โดย ลัดดา ถนัดหัตถกรรม (อมราวดี). พิมพ์ครั้งที่ 3. (กรุงเทพฯ : บริษัท สีเกลอ จำกัด. 2525). หน้า 291.
- ² ดี. เอช. ลอว์เรนซ์. **ซัวร์กเลดี้แชตเตอร์เลย์**. แปลจาก **Lady Chatterley's Lover**. โดย สด กุระมะโรหิต (แอนน์). พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ : บริษัท สร้างสรรค์-วิชาการ จำกัด, 2534.) หน้า 55.
- ³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 182.
- ⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 295-296.
- ⁵ Marguerite Feitlowitz. **Leo Tolstoy's Anna Karenina**. (New York : Barron's Educational Series, IMC., 1985), p.14.
- ⁶ **Ibid.**, p.15.
- ⁷ **Ibid.**, p. 19-20.
- ⁸ **Ibid.**, pp. 20.
- ⁹ **Ibid.**, pp. 17-18.
- ¹⁰ **Ibid.**, p. 19.
- ¹¹ **Ibid.**, pp. 20-21.

หนังสืออ้างอิง

- ดี.เอช.ลอว์ เรนซ์. **ซัวร์กเลดี้แชตเตอร์เลย์**. แปลจาก **Lady Chatterley's Lover**. โดย สด กุระมะโรหิต (แอนน์). พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : บริษัท สร้างสรรค์-วิชาการ จำกัด, 2534.
- โทมัส ฮาร์ดี. **เทสส์ ผู้บริสุทธิ์**. แปลจาก **Tess of d' Urbervilles**. โดย ธนิต สายประดิษฐ์ (จูเลียต). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัท สร้างสรรค์-วิชาการ จำกัด, 2534.
- มารี แม็กเคย์ (มารี คอเวลล์). **ขุนคลัง**. แปลจาก **The Sorrows of Satan**. โดย ลัดดา ถนัดหัตถกรรม (อมราวดี). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัท สีเกลอ จำกัด, 2525.
- เลียว ตอลสตอย. **อันนา คาเรินนา**. แปลจาก **Anna Karenina**. โดย สดใส ชันติวรวงศ์ (สดใส). กรุงเทพฯ : มุลนิธิเด็ก, 2536.
- Marguerite Feitlowitz. **Leo Tolstoy's Anna Karenina**. New York : Barron's Educational Series. IMC., 1985.